

ГОДИНИ ВЪВ

ВМЪР

СПОМЕНИ НА

КИРИЛ

ПЪРЛИЧЕВ

**До представителите на ВМРО в странство относно убийството
на Т. Александров**

Поверително

Централния комитет на ВМРО счита за необходимо да осведоми своите представители за политическото положение в свръзка с последната трагедия, която се разигра, като изгуби Организацията тоя, който я издигна на крака; тоя, който бе нейната воля, незаменимият член на Централния комитет ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ, за да привлече вниманието на своите представители върху някои обстоятелства и да предизвика в тях една по-усилена дейност както за осветляване на общественото мнение, така и за да се противопоставят на заблудите, които ще се стремят да внасят враговете на Организацията.

По вътрешното положение на Организацията

Битолския окръжен конгрес още през миналата година изказа недоверие към члена на ЦК Петър Чаулев и ЦК още тогава, съгласно чл. 122 от

Правилника, трябваше да сондира и другите окръзи, за да бъде бламиран, понеже не само той бездействуваше и отказа да влезне вътре, но вършеше пакости, като водеше връзки с болшевиките, без да държи в течение другарите си от ЦК. Това ЦК не направи с надежда, че ще успее да го вразуми. Това вразумяване обаче не стана, защото той вече имал материални ангажменти с болшевиките. Нещо повече, вместо вразумяване при личните ни срещи във Виена, ние бяхме подведени, когато той с Влахова се яви да продължи водените от по-рано преговори само от Влахова, при дадена писмена инструкция, те писмено ангажираха Организацията с една своя декларация от името на Централния комитет, плод на която бе фамозния „манифест“, с който се обявяваше война от името на Организацията на всички Балкански държави и на цяла буржоазна Европа, а главно война на буржоазна България, за да се обърне тя на Светска република. След тази пакостна дейност на члена на ЦК Петър Чаулев, Централния комитет се отнесе до Окръжните Революционни Комитети и те единодушно осъдиха неговата дейност, като го бламираха от членството в ЦК. Да се има предвид, че както той, така и другите членове на сегашния ЦК не са избирани от Общ конгрес на Организацията, а е гласувано от Окръжните комитети, понеже не е могло да се свика Общ конгрес съгласно чл. 122 от Правилника; на същото основание и сега Чаулев е изключен. След смъртта обаче и на члена от Централния Комитет ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ, в ЦК остава само члена Александър Протогеров. Окръжните комитети, които са компетентни да избират нов Централен Комитет, се произнесоха, като одобряват дейността на члена от Централния Комитет Александър Протогеров, понеже той остава сам, до свикването на Общия конгрес в негова помощ, като съветници да се дадат Председателите на Окръжните революционни комитети и така дотогава ще управлява Организацията заедно с досегашното Задгранично Представителство.

По убийството на члена на ЦК Тодор Александров от досегашните разкрития се установи:

Физическите убийци са най-близките другари на Алеко Василев, от както той е станал нелегален, околийските войводи: Горно Джумайския Щерю Влахов и Мелнишкия Динчо Вретенаров. Те извършиха убийството на 31 август в 4 часа след обяд в Пирина, когато Тодор Александров и Александър Протогеров пътуваха заедно с тях, двама невъоръжени куриери селяни и един четник – Панзо Зафиров, въоръжен, който ни придружаваше още от София като охрана. Двата убийци бяха оставени от Алеко Василев да ни посрещнат при с. Д. и оттам да ни заведат на мястото на конгреса, което ние не знаехме. На мястото, където ни посрещнаха двамата убийци бяха без оръжие; те бяха приготвили коне за езда за нас всички. Към 6 и половина часа сутринта потеглихме всички и към 8 часа сутринта пристигнахме в с. Г. С., където бе разпоредено да се сменят конете и да направим закуска. Тук почивахме и в 11 ч. потеглихме, но вече Щерю Влахов и Динчо Вретенаров бяха въоръжени. За обяд из пътя хазяите в с. Г. С. дадоха ни четири сварени кокошки, кашкавал, яйца и хляб. Към 2 и половина часа след обяд при една рекичка в една гора седнахме да обядваме, Александров раздаваше храната, понеже дисагите с храна бяха на неговия кон. Тук обаче стояхме малко, понеже мястото беше неудобно – нямаше паша за конете, та бяхме ги вързали, а и беше неудобно за сядане. Вретенаров каза, като сме пътували още половин час, щели сме да слезем при една река, където имало и паша за конете, и добро

място за нас за почивка. Така и стана, след половин час бяхме при една река, имаше хубава трева за конете и удобно място за нас за почивка. Слезнахме от конете, които ни взеха куриерите, постлахме си с Тодора пелерините и седнахме един до друг да почиваме. Не се минаха нито 5 минути чух изстрели, без да видя откъде идат те; аз веднага скочих и какво да видя? Тодор лежи прострян и от главата му тече кръв; хукнах аз да бягам. В това време убийца Щерю извика: „Вместо ти да ме убиеш, аз те убих; Ти на мнозина изеде главите.“ Като чух тоя познат глас, без да го видя къде бе той, аз бях ужасен, че убийството е извършено по подъл начин от тези, които ни придружаваха, за да ни пазят. След като съм направил 50–60 крачки в гората, паднал съм в безсъзнание и не зная по-нататък, нито колко време съм стоял тук, нито що е ставало по-нататък. Куриерите носили са вода да ме заливат и по едно време куриерите вдигнаха ме, качиха ме на мулето, вързаха ме на него, за да не падна, понеже не можех да се държа, и така като ми водеха коня и ме поддържаха, вечер късно ме отведоха в селото, където бяха конгресистите. По пътя пак съм изгубвал съзнание, сваляли ме от мулето и пр. На другия ден Алеко Василев получи писмо от убийца Щерю Влахов, което ми чете пред Стоян Филипов. Писмото бе му предал Георги Пенков, до когото бе адресирано и го питаше как погледнал на убийството конгреса, та ако имало опасност да му съобщи, за да бягали в Сърбия или Гърция. Алеко Василев, колкото и да се мъчеше да скрие, че той няма пръст в това подло убийство, мнозина от конгресистите не се стесняваха да изказват подозрение, че той има участие в това убийство. Аз също бях уверен, че той не е чужд на това убийство, каквито и да са подбужденията на убийците, обаче трябваше да си наложа търпението да стане конгреса, за да не се създаде суматоха още там, от друга страна трябваше да помисля, за да се запази единството в Организацията и да се продължи делото; имаше моменти, когато атмосферата между делегатите беше толкова тежка, че бяха готови да се заловят за пушките. Както и да е, моето присъствие уталожи духовете и конгреса се свърши.

Аз през всичкото време следях какви мерки ще вземе Алеко Василев и от мерките щях да съдя за неговото участие в убийството. Той казваше, че е разпоредил навсякъде да ги заловят, но за да ги убият не споменуваше. Каза, че е писал окръжно, за да ги считат за разбойници, обаче това не е направил; при преминаването ми през Горна Джумая питах получено ли е окръжно, казаха ми, че не е. Като се върнах в Горна Джумая на 11-и август (има се предвид 11 септември), казаха ми, че получили окръжно преди два дни, обаче и то не било подписано от Заведущия окръг Алеко Василев или от секретаря му Георги Атанасов, но от легалния Медникаров, който не заема никакво служебно положение в ръководните тела на Струмишкия и Серския революционни окръзи и като неговите разпореждания никой, особено нелегалните, няма да ги изпълни. Друг един очебиен факт за участието на Алеко Василев в това подло убийство е и тоя: след погребението на Тодора и Панзо дошлите за погребението, извикани от мене телеграфически Пандов, Брезов, Чавдар и Мирчо, заедно с Алеко Василев, Георги Атанасов и аз, седнахме да мислим какво предстои да се прави, за да се продължи работата и след тая неизмерима загуба. Между другите въпроси беше и въпроса за залавянето на убийците. Аз на няколко пъти привлякох вниманието на Алеко Василев, че семействата на двамата убийци живеят в Петрич и че най-близък техен другар е Петричкия око-

лийски войвода Танчо, затова непременно трябва да се смени и да се махне от Петрич. Какво бе обаче моето учудване, когато пристигнах в Горна Джумая на 11-ти вечерта, Танчо виждам да стои в същото здание, където бяха Атанасов и Василев, където те определиха и аз да слезна и Танчо беше нашата охрана. На другия ден открито казах на Алеко Василев, че той със задържането на Танчо при себе си, след като даже аз го предупредих да го махне, той се държи предизвикателно и с право ще кажат, че той е участник в убийството. Алеко ми каза, че Танчо му бил най-доверения човек, та за това го взел. Тук за мене стана вече безсъмнено участието на Алеко Василев и Георги Атанасов в убийството.

Нека сега да разгледаме кои са подбудителите на убийството.

При Алеко Василев в Петричкия окръг аз отидох през втората половина на месец май, след връщането ми от странство, понеже ЦК там реши да си разпределим работата, като мен се даде да ръководя Серския и Солунския окръзи. До отиването ми в тоя окръг нищо не знаех що става там, понеже не бях държан в течение от никого. Тук констатирах, че Алеко Василев и Георги Атанасов не изпълняваха нарежданията на ЦК, давани от Тодор Александров, като смятаха себе си за автономни, че до общия конгрес никой не може да им се бърка. Обърна ми вниманието другаря Тодор, че Алеко фаворизира комунистите, като ми посочи за пример комуниста Методи Алексиев. През септемврийските събития м. г. последния е бил член на Петричкия Окръжен комунистически комитет и един от главните водачи в движението тогава. Алеко Василев наказва със смърт всички членове от тоя комитет, а Методи Алексиев прощава. Нещо повече. Той наложи на председателя на Окръжната постоянна комисия Стою Хаджиев и той го назначи за окръжен проверител. В това си качество Методи Алексиев обикаляше целия окръг и можеше свободно да дирижира организирането на комунистите в окръга. Макар и да му каза Тодор да го уволни, каза му окръжния управител, казах му и аз, обаче той не нареди да го уволнят; нещо повече – аз му напомних и след убийството на Тодора, обаче Алеко не направи нищо.

Сега се потвърждава, че Алеко е бил във връзки с Димо Хаджидимов, когато идвахме двама с него в София, той даже неволно се издаде, че се е срещал с него, като при един спор между него и Тодора на 1 август в с. Припечани каза, че той от Хаджидимова знаел за това, що сме вършили във Виена, а ние сме криели от него.

Сега си обяснявам някои факти за поведението на Алеко Василев и на Щерю Влахов. Може с положителност да се твърди кога е турнато началото на заговора за това подло убийство и откъде идва то. Тодор дойде при мене и при Алеко в с. Припечани на 1 август, за да подпишем декларацията на Централния Комитет по повод на фамозния манифест. От Джумая до това село Тодор бе съпровождан от Щерю Влахов, както и порано имаше такъв един случай. Тук Тодор чете на мене и на Алеко едно писмо от Монева от Виена, в което казва, че болшевишкия представител Черски му казал, че той е осведомен за всичко що става в Петричкия окръг и че там неособено добре вървели нашите работи. Между другото казал, че в Джумая имало един добър войвода, който не бил добре с Александрова, понеже му правел бележки. Това писмо Тодор го е чел и на Щерю Влахов. Като прочете писмото, Тодор обърна внимание, че Щерю е много близък с Методи Алексиев, та най-вероятно е той да е във връзка с Виена направо или чрез Хаджидимова, затова във Виена знаят даже

дребни бележки, които Тодор е правил на войводи и ги експлоатират за да внасят вражда между дейците на Организацията. С Тодора тук очаквахме да се върне от Виена Монеv, но той не дочака и замина за Кюстендил на 5 или 6 август, като обеща да изпрати при мене Монева. От Кюстендил по телефона през Св. Врач ме повикаха да отида в Кюстендил, където пристигна не само Монеv, но и Гюрков и Шанданов; аз очаквах всеки ден да пристигне автомобила от София, закъдето бе заминал на поправка, за да отида на среща с Тодора в Кюстендил. Автомобила дойде на 11 или 12 и аз заминах за Джумая, където срещнах Монева, казах му да съобщи на Тодора, че заминавам за София, където и той да дойде, и заминах.

В деня, в който пристигнах в София, дойде и Тодор и още същата вечер се срещнахме. Почти през вечер се срещнахме за размяна на мисли по разни въпроси. На 25 август вечерта по телефона от Горна Джумая, Георги Атанасов ми събщи, че Серския конгрес ще стане на 30 август, а за мястото ще ни съобщят, като отидем в Горна Джумая.

Вечерта се срещнахме с Тодора и след като му казах за разговора, решихме да отидем и двамата. Трябва да прибавя, че Тодор беше много недоволен, че не можа да присъствува на Струмишкия конгрес, като обвиняваше Алеко, че умишлено е задържал моето писмо, с което съобщавах на Тодора за конгреса с цел да не може Тодор да присъствува. Сега Тодор каза, че при тая разправия по Струмишкия конгрес, още през юли, че непременно иска да присъствува на другите конгреси. Това го каза още тогава и на мене и на Алеко Василев. Така последния знаеше, че Тодор ще присъствува на конгреса, затова трябваше само да ни каже кога и къде да отидем. На другия ден по телефона ме вика Алеко Василев и ми каза също за конгреса. Аз го помолих, ако е възможно вместо на 30-и да стане на 31-и или на 1-и Септември, понеже имахме малко работа.

Установихме с него, че с Тодора ще тръгнем от София в събота вечерта на 30 август и в Горна Джумая да ни чака неговия автомобил, за да ни заведе на мястото, докъдето може да се движим с автомобил и оттам да ни вземат с коне. Така и бе наредено.

Алеко Василев знаеше за нашето пътуване и часовете къде и кога ще бъдем. Той е наредил двамата убийци, за да ни заблудят, най-напред да ни посрещнат без пушки и после, когато вече навлизат пред Пирина – взимат си пушките.

От изложените факти изпъква следното: планът за това велико злодеяние е скроен, след като ние с покойния от името на Централния Комитет излезнахме с Декларацията, за да опровергаем фамозния виенски „Манифест“. Той е кроен, когато аз бях в София заедно с Тодора – между 12 и 30 август. Ако убиеца Щерю Влахов е искал да убие Тодора, това е могъл преспокойно да го извърши на 1 август, когато Тодор е пътувал заедно с него в автомобила от Горна Джумая до с. Припечени, но вижда се, дотогава това не е било мислено. Убиеца Щерю Влахов към 20 август в Неврокоп е говорил на Стоян Филипов за писмото на Монева и се счита за кръвно обиден, че го считали за шпионин. И тоя план на убийството се преплита с връзки с Виена; тия връзки, освен упоменатите по-горе, са и по други пътища – връзки между Чаулева и Занкова, Йовкова, а те са във връзка с Алеко Василев. От едно писмо на Чаулев до Занков от 22 август се вижда, че той е изпратил специален човек с инструкции; в това писмо го подканва да сондира Алеко Василев и Панчо Михайлов. Вестника на

илинденци открито вече почна да пише, че трябва да се върви с комунистите. Хаджидимов писа брошура със спомени за миналото, в която изкарва, че злото в миналото са били „върховистите“, та по този начин той създава настроение лично против мене. Изобщо едновременно с плана за убийството подготвя се и общественото мнение. Ясно е, че атентата, планът за убийството, се крои в мрежата Виена – София – Петрич, между 10 и 30 август от болшевишки инспиратори от Виена и техни комунистически оръдия в София и Петричко, от Занков – Арсени Йовков, Алеко Василев и Георги Атанасов.

По-нататък, когато ще се спра върху политиката на Съветска Русия, ще кажа за отношенията на Организацията с нея и връзката на великото престъпление с нейната политика.

Сега ще кажа това, следствието, назначено от Централния Комитет за убийството на Тодор Александров, като установи участието на Алеко Василев и Георги Атанасов в това убийство, заедно с Хаджидимов и други, назначи се съд, който и осъди на смърт както казаните убийци интелектуални, така и други, а също и физическите убийци Щерю Влахов (в текста Василев) и Динчо Вретенаров и веднага се приведе в изпълнение присъдата. С това дадено възмездие незабавно на виновниците се доказва, че Организацията, макар и да губи един великан като Тодор Александров, тя не е погребана, както са мислили нейните врагове, наопаки, в нейните редове ще се яват веднага млади сили, въодушевени от неговия дух. С това се доказва, че Организацията не е на отделни личности, а е идейна на цялото македонско население; личностите ще умират, а Организацията ще живее, докато не осъществи своя идеал.

Ще дадем да разберат враговете на Организацията, че сега борците ще засилят своята дейност вътре. Налага се дълг и на представителите в странство да засилят своята работа, като държат постоянно в течение и Централния комитет, както за политическото положение, така и за клеветите, които се сипят против Организацията. От своя страна ЦК ще държи постоянно в течение представителите за положението вътре в Македония.

Борбата вътре

Борците са на поста си; ще дадат да разберат враговете, че не само не са паднали духом, но обратно – са засилили дейността си. За засилената дейност няма защо да пиша – ще говорят делата.

По външното политическо положение

Англия. Известно е на всички ви, че Организацията вече е успяла да добие симпатиите на част от пресата на общественото мнение и даже на някои официални лица. При благоприятен момент можем да разчитаме на подкрепата на Англия, за да се даде най-малко автономия на Македония във Федерирана Югославия. Англия гледа само да не се наруши мирът, за да не пострадат нейните икономически интереси.

Франция. Тя е създателката на Югославия под хегемонията на сърбите, обаче тя се обиди, че сърбите не ще могат да задържат това положение, затова в желанието си да запазят Югославия за своите интереси в

Централна Европа и на Балканите, във Франция се оформя вече мнение между видни политически лица за преустройството на Югославия на федеративни начала. Смяната на Пашича с Давидовича е извършена под натиска на Франция. Официална Франция вече проявява интерес към дейността на Организацията.

Италия. От посещението, което направихме с покойния през месец март т. г. в Рим и срещите, които имаме с неофициални лица, идваме до заключение, че Италия, макар и да сключи договор с Югославия, в нищо не е изменила схващането си, че в неин интерес е отслабването на Югославия и даването автономия на Македония.

Характерен е следния случай за схващането на масата: в Бриндизи подаваме една телеграма за България. Телеграфиста ни попита дали сме българи и ние му потвърдихме това, след което ни каза, че в Италия се гледа със симпатии на българите. Другаря, който знаеше италиански, му отговори, че сега вашите приятели са сърбите, а не българите. Дребния чиновник, който сигурно не се занимава с политика, но говори това, що масата чувства, каза: договорите, които сега държавата сключва, са временни интереси, но никога сърбите не могат да бъдат обичани от италианците. Ето, вие се бихте против нас, но никой италианец не мрази българите.

Съветска Русия. В Съветска Русия има две власти и две политики – тая на държавата Русия и тая на Третия интернационал. Политиката на държавата Русия има общо с нашите интереси в това, че рано или късно Русия ще влезе във въоръжено стълкновение с Румъния заради Бесарабия, а Румъния ще бъде подкрепена от Малкото съглашение. При това въоръжено стълкновение Русия има интерес да подкрепи потиснатите народности в Югославия, за да се освободят от сръбското робство и да не позволят на Югославия да даде подкрепа на Румъния. Политиката на Третия Интернационал е да болшевизира България и чрез нея – Балканите, та по пътя на болшевиизирането да си вземат и Бесарабия.

Организацията вече от две години е в контакт с представители на Съветска Русия и с известни прекъсвания се водиха преговори, като именно поради тези две политики не можеше да се дойде до едно окончателно разбирателство. Първата политика – държавническата – е политика, която единствено можеше да се възприеме от Организацията, и по никакъв начин не можеше да се съгласи с втората политика – болшевиизирането на България и на Организацията. СССР обаче неотклонно действуваше, за да наложи тайно втората си политика. Борбата, която Организацията води срещу правителството на Стамболийски и която борба сломи Стамболийски, убеди СССР че за да се завладее положението в България, необходимо е или да се унищожи Организацията, или тя да стане нейно оръдие. Затова още след 9 юни поканиха представители на Организацията да заминат за Москва. Като такива се изпратиха Д. Влахов и М. Монов. Там до окончателно споразумение не се дойде, а остана те да изпратят свои делегати. Настъпиха Септемврийските събития, създадени от Третия интернационал, като мислеха, че комунистите ще могат да вземат властта, но останаха излъгани. Неуспеха си в тези събития болшевиките отдават на участието на Организацията. Затова, макар и да дадоха голям брой жертви, пак пратиха пратеник до Организацията за прегово-

ри. До резултат не се дойде все по същите причини. По тяхно искане преговорите се подновиха във Виена, където бе изпратен Д. Влахов. И тук успех не се постига поради все същите искания на болшевиките. През време на преговорите СССР мобилизира всички сили, за да накара Организацията или да капитулира и да стане оръдие на СССР, или се надяваше да я смачка. За СССР няма избор в средствата – всички са позволени:

Те подкрепиха материално Косовската Албанска Организация, за да свалят тя правителството на Ахмед Дзоги, в което и успяха. Като държат в ръцете си Косовския комитет, чрез Албания СССР ще може да застрашава ВМРО. В Битолския революционен окръг ще настани врагове на Организацията – Федератистите, както и други организационни работници, каквито тя би успяла да отцепи. През това време СССР успя да подкупи члена от ЦК Петър Чаулев и да го насочи против ВМРО. Във същото време взе под наем д-р Атанасов, Славе Иванов, Паница, Стоян Мишевици и др. и им даде средства, за да се борят против ВМРО, както и да издават вестника „Македонско съзнание“ във Виена. През това време СССР успя да вземе на страната си и хърватския водач Радич. Освен това, чрез Харлакова СССР успя да направи нашият представител Д. Влахов по-скоро свой представител, който да защитава идеите на болшевизма, а не тези на Организацията. Като стар комунист Влахов счете, че ще послужи на македонското дело, като болшевизира Организацията.

При тия системно подготвени условия СССР влезна в преговори с Организацията, която вложи интересите си в ръцете на Петър Чаулев и Д. Влахов. А те вече бяха не представители на организационните интереси, а на болшевишките – първият като подкупен, а вторият като идеен болшевик. И двамата с покойния Тодор бяхме в недоумение що да правим, когато тия двама нашите делегати бяха подписали една декларация, приготвена от болшевиките, по подобие на фамозния Манифест.

Щом напуснахме Виена, телеграфирахме на нашите представители да дойдат в България за разбирателство. Дадохме им петдневен срок за изпълнение на задълженията от страна на болшевиките. Те не идват. Телеграфирахме, че никакви споразумения няма. Те обаче, вместо да дойдат, обявяват фамозния Манифест. Тъй като със специална декларация ние го опровергахме, те прибегнаха и до убийства.

За Организацията е ясно, па и за всеки малограмотен даже, че Манифеста гони само една-единствена цел – свалянето на правителството на Цанкова, за да вземат властта комунистите заедно с Обовци и Грънчаровци. Тогава им бе необходима подкрепата на Организацията, за това бе необходим и подготвения във Виена Манифест, който нищо друго не казва освен „Долу правителството на Цанков“. Телеграфирахме им, че не признаваме никакви вестници, никакви манифести. За тях обаче това малко важеше. Те трябваше да излезнат, за да подкрепят готвената комунистическа революция.

Те не спряха и с това, а прибегнаха и до убийството на вождя на революционната организация Тодор Александров, като мислеха, че щом тя се обезглави, ще я вземат в ръцете си нейните подкупени оръдия и след това лесно може да се обяви България в Съветска република. Обаче останяха излъгани. Преди да оповести мръсното престъпление на извергите, Организацията оповести тяхното изстребление. Враговете на Организацията ще разберат, че тя е несъкрушима народна сила и колкото по-

скъпи са жертвите, които тя дава, толкова по-голям е импулса за засилване на борбата.

Макар и да бе предупреден от Организацията да се откаже от приготвяването на революционно движение, особено в организационната територия, Третия интернационал го направи. Дадох се безполезни, големи даже за тяхната кауза жертви. Обаче за тях, които дадох милиони жертви за своята кауза в Русия, нищо не значи даже цяла България. Но така ли трябва да бъде за македонския революционер?

Ето каква е развязката от преговорите с болшевиките, в която за голямо съжаление стана жертва първия стълб и най-важния от Организацията.

Организацията заявява, че тя на никоя държава, на никоя партия няма да стане оръдие и който би си позволил да направи това, ще срещне ножът, бомбата и пушката на идеалиста революционер.

Мерзавци си позволяват да хвърлят кал против Организацията, че тя е оръдие на Цанковото правителство. И кой хвърля тая кал? Тия, които са начело на сръбските палачи, платени скъпо и прескъпо, за да избиват мирното население и борците вътре. И онези болшевишки оръдия, които платени с болшевишко злато искат да превърнат България в болшевишка провинция.

Повтаряме: Организацията е независима и чиста. И не са подкупени безчестници, които ще ѝ говорят за независимост или морал.

Организацията ще влезе във връзка с всички правителства, партии, общественици, които биха имали някакво значение за нейното дело. Но тя никому няма да служи, на никого няма да бъде оръдие. Освен сляпо оръдие на поставената цел, завет на много десетки загинали борци: СВОБОДНА, ОБЕДИНЕНА И НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЯ.

С поробените народи ще влиза в съюз за обща борба и ако тая задружно водена борба на поробените ни доведе отпосле и до Балканска, Югославянска или друга федерация, нищо по-добро от това.

Организацията е готова да се споразумява за борба с тези поробени народи против общия потисник, обаче не под чуждо знаме, не за чужди на поробените народи цели – както в случая косовци ни казват – наши представители са представителите на СССР във Виена и от тях вземете открит лист за влизане в Битолско през Албания. Или както казва Радич, че щом сме се отказали от Съветска Русия, ние не сме революционери. ВМРО обаче счита, че това е временен успех за СССР и пак ще може да се разбере за обща борба както с косовци, така и с хървати. ВМРО даже пак не изключва разбирателство със СССР, но пак само общи политически интереси, а не да се болшевизира Организацията, за да сваля и качва правителства в България.

Тези осветления се дават на представителите най-поверително, за да послужат за тяхна ориентировка.

С другарски поздрав:

за Централен комитет: /п/ Ал. Протогеров

Секретар: /п/ Ив. Михайлов

Оригинал. Машинопис. Документът е подписан от Иван Михайлов